

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ /УМЈЕТНИЧКОМ ВИЈЕЋУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА ПАЛЕ
СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ**

Предмет: Извјештај комисије о пријављеним кандидатима за избор у академско звање редовни професор, ужа научна област Специфичне књижевности.

Одлуком Наставно-научног вијећа Педагошког факултета у Бијелини, Универзитета у Источном Сарајеву, број ННВ: 01-838 од 14. 12. 2020. године, именовани смо у Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја по конкурсу, објављеном у дневном листу "Глас Српске" од 30. 9. 2020. године, за избор у академско звање редовни професор, ужа научна област Специфичне књижевности.

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив научне области, научног поља и уже научне/умјетничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. Др Саша Кнежевић, редовни професор, предсједник

Научна област - хуманистичке науке

Научно поље – филологија

Ужа научна област – Специфичне књижевности - Србистика

Датум избора у звање - 4. 4. 2019.

Универзитет у Источном Сарајеву

Филозофски факултет Пале

2. Др Сања Мацура, редовни професор, члан

Научна област – хуманистичке науке

Научно поље – Филологија

Ужа научна област - Српска књижевност и култура с компаратистиком и теоријом књижевности

Датум избора у звање 1. 11. 2018.

Универзитет у Бањалуци

Филолошки факултет

3. Др Миланка Бабић, редовни професор, члан

Научна област – хуманистичке науке

Научно поље – Филологија

Ужа научна област – Специфични језици – Србистика: Српски језик и лингвистика

Датум избора у звање – 26. 5. 2016.

Универзитет у Источном Сарајеву

Филозофски факултет Пале

На претходно наведени конкурс пријавио се један (1) кандидат:

1. др Јелина Ђурковић

2. _____

На основу прегледа конкурсне документације, а поштујући прописане члан 77. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16), чланове 148. и 149. Статута Универзитета у Источном Сарајеву и чланове 5., 6. и 38. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, Комисија за писање извјештаја о пријављеним кандидатаима за изборе у звања, Наставно-научном вијећу Педагошког факултета и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву подноси сљедећи извјештај на даље одлучивање:

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ
Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке
01-349-IV/20, Сенат Универзитета у Источном Сарајеву, 24. 9. 2020.
Дневни лист, датум објаве конкурса
Глас Српске, 30. 9. 2020.
Број кандидата који се бира
Један (1)
Звање и назив уже научне/умјетничке области, уже образовне области за коју је конкурс расписан, списак предмета
Редовни професор, ужа научна област - Специфичне књижевности, предмети: Књижевност, Књижевност за дјецу; Историја књижевности, Сценска умјетност; Народна књижевност, Књижевност за дјецу; Сценска умјетност, Дијете и сценска лутка;
Други циклус студија:
Специјални курс савремене наставе методике српског језика и књижевности;
Дјечја књижевност у функцији развоја говора;
Трећи циклус студија:
Књижевност за дјецу у функцији развоја говора.
Број пријављених кандидата
Један (1)

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА
ПРВИ КАНДИДАТ
1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ
Име (име једног родитеља) и презиме
Јелина (Вићентије) Ђурковић
Датум и мјесто рођења
3. 1. 1953. у Чанићима
Установе у којима је кандидат био запослен

Гимназија Тузла Туристичко-угоститељска школа Тузла Педагошки факултет Бијељина Универзитета у Источном Сарајеву
Звања/радна мјеста:
Професор југословенских књижевности и српскохрватског језика Асистент, виши асистент, доцент, ванредни професор
Научна област
Специфичне књижевности
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима
Одбор за књижевност Одјељења за књижевност и умјетност АНУРС Удружење књижевника Републике Српске – потпредсједник Удружење књижевника Београда Члан Градског одбора СПКД Бијељина
2. СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА
Основне студије/студије првог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Филозофски факултет Универзитета у Сарајеву 1973 -1977.
Назив студијског програма, излазног модула
Југословенске књижевности и српскохрватски језик
Просјечна оцјена током студија ¹ , стечени академски назив
Професор историје југословенских књижевности и српскохрватског-хрваткосрпског језика
Постдипломске студије/студије другог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Универзитет у Београду, Филолошки факултет, 1988-1995.
Назив студијског програма, излазног модула
Наука о књижевности
Просјечна оцјена током студија, стечени академски назив
Магистар филолошких наука
Наслов магистарског/мастер рада
<i>Максим Шкрлић, Вуков сарадник</i>
Ужа научна/умјетничка област
Студије књижевности
Докторат/студије трећег циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка (датум пријаве и одбране дисертације)
Универзитет у Београду, Филолошки факултет 1997- 2002.
Наслов докторске дисертације
<i>Сакупљачки рад Новице Шаулића</i>
Ужа научна област
Студије књижевности
Претходни избори у звања (институција, звање и период)
1. Педагошки факултет Бијељина Универзитета у Источном Сарајеву, асистент Српска књижевност и методика наставе српског језика и књижевности (од 5. 12. 1994. до 5. 12. 1996. године);

¹ Просјечна оцјена током основних студија и студија првог и другог циклуса наводи се за кандидате који се бирају у звање асистента и вишег асистента.

2. Педагошки факултет Бијељина Универзитета у Источном Сарајеву, виши асистент Српска књижевност и методика наставе српског језика и књижевности, од 5. 12. 1996. до 14. 3. 2003. године;
3. Педагошки факултет Бијељина Универзитета у Источном Сарајеву, доцент Књижевност, од 14. 3. 2003. године до 20. 11. 2011. (у периоду 1. 4. 2003-20. 11. 2006. мировање због професионалног посланичког статуса);
4. Педагошки факултет Бијељина Универзитета у Источном Сарајеву, доцент Књижевност, 10. 10. 2011. (реизбор)
5. Педагошки факултет Бијељина Универзитета у Источном Сарајеву, ванредни професор за ужу научну област Специфичне књижевности, од 26. 2. 2015. године.

3. НАУЧНА/УМЈЕТНИЧКА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Радови прије првог и/или посљедњег избора/реизбора

Књиге:

1. *Приручник библиотекарства*, Педагошки факултет, Бијељина, 2010.
2. *Дијалог с традицијом*, СПКД Просвјета, Бијељина, 2011.
3. *Фантастика метафоре – Шкрлићево расклапање усмених прозних образаца*, Филозофски факултет Пале, 2014.

Радови:

1. Максим Шкрлић, Вуков пјевач, *Српска вила*, II, 2, Бијељина, 1996, 29-38.
2. Од колективне матрице ка личном изразу, *Норма*, 1-2, Сомбор, 1997, 16-23.
3. Прилог проучавању Вишњићевог десетерца, *Српска вила*, III, 7, Бијељина, 1997, 26-37.
4. Источницима у походе, *Путеви*, 4, Бања Лука, 1997, 67-73.
5. Трагови усменог наслијеђа у романима Меше Селимовића, *Српска вила*, XVI, 32, Бијељина, 2010, 34-41.
6. Загонетка Хасанагине поруке, *Српска вила*, XVII, 33, Бијељина, 2011, 45-53.
7. Видјети и предвидјети, *Српска вила*, XVIII, 36, Бијељина, 2011, 5-8.
8. Премотавање неспокоја, Радови, 14/1, Филозофски факултет Пале, 2012, 75-84.
9. Двије верзије романа за дјецу, *Нова школа*, VIII, 11, Педагошки факултет, Бијељина, 2013, 231-242.
10. Од класичног ка Његошевом десетерцу, *Српска вила*, XIX, 38, Бијељина, 2013, 48-60.
11. Православна поезика модерног монаха, *Српска вила*, XX, 39, Бијељина, 2014, 199-205.

Радови послје избора/реизбора²**Књиге:**

1. *Вукови пјевачи из Босне и Херцеговине*, Бијелина: Педагошки факултет; Београд: Свет књиге, 2017 (са Љубомиром Зуковићем)

Ова је књига осавремењена студија академика Зуковића из деведесетих година двадесетог вијека. Нови тон јој је дало учешће Јелине Ђурковић са прилогом *Вишњићева раскриша*, јер је Филип Вишњић формално и значењски представља раскрицу између пјевача и спјевача у српској књижевности. Ово питање кључно је за тумачење Филипа Вишњића као пјесника, а не само интерпретатора, што суштински јесу остали, чак и најбољи Вукови пјевачи. Гранична позиција Филипа Вишњића у развоју српске народне епике огледа се првенствено у чињеници да његове пјесме прије Вуковог записивања нису прошле позитивну цензуру колектива. Сама чињеница да Вишњићеве пјесме нису допјевавали други гуслари омогућава нам да га посматрамо као егземплар у тумачењу стиха. Епски десетерац има јасну и чврсту форму, али код Вишњића он је у функцији саме пјесме, коју он сам саставља, те су стога могућа и присутна одступања од канона. У својој минуциозној студији Јелина Ђурковић упућује на таква мјеста у пјевачевом опусу потврђујући да се Вишњић мора посматрати као самостални стваралац унутар формулативно утврђеног обрасца српске народне епске пјесме.

2. *Српске народне тужбалице из Старе Херцеговине*, Бијелина: Педагошки факултет, 2020.

Тужбалице су по много чему специфичан жанр унутар корпуса српске народне лирике, те отуда и студија њима посвећена у себи у великој мјери садржи, поред елемената из науке о књижевности, и сегменте етнографске и антрополошке природе. Ова студија је посвећена књизи *Српске народне тужбалице Новице Шаулића*, која је након свог првог издања из 1929. године доживјела још четири прештампавања. Отуда се поред уводног поглавља у коме се представљају суштински појмови *тужбалица*, *Стара Херцеговина* и *Новица Шаулић*, централно поглавље књиге и именује *Српске народне тужбалице и Новица Шаулић*. Суштински, Шаулић је ванвуковски синоним за тужбалице, како међу љубитељима усмене народне поезије, тако и међу истраживачима овог усменог жанра. Он је поред сакупљачког рада оставио и обиман теорисјки увид у овај феномен чему је посвећено потпоглавље *Шаулићев теоријски рад на тужбалицама*. Поред овог, примарно књижевноисторијског осврта, најзначајнији дио књиге представља њен други дио насловљен *Анализа Шаулићевог корпуса тужбалица*. Ауторка, користећи обимну и добро избалансирану литературу уочава да се унутар овог корпуса издвајају два основна облика тужбалица: *ратничко-патријархалне* и *личне и породичне*, како и именује два потпоглавља. Посљедњи дио књиге насловљен је *Шаулићев допринос проучавању тужбалице код нас и у свијету* и у њему се даје преглед рецепције његовог рада и утицаја на потоње проучаваоце овог феномена.

² Навести кратак приказ радова и књига (научних књига, монографија или универзитетских уџбеника) релевантних за избор кандидата у академско звање.

Радови:

1. Српска књижевност између глобализационих кретања и „босанског духа“ у БиХ данас, *Српска вила*, 49, Бијељина, 2019, 179-200.
Сам наслов упућује у комплектност и величину захвата овог рада. Ауторка из дијахроне равни нуди питање проблема које се, суштински, тумачи у синхроној равни. Политички оквир неминовно притишће и сферу умјетничког стварања, а поготово се то рефлектује на књижевност. Способност српских аутора да опстану и сачувају властити, а самим тим и национални идентитет српског народа у БиХ на тешком је испиту још из времена разних Југославија, а најтежи испит полаже у постдејтонској држави. Тешкоћа да се српска књижевност у БиХ испрофилише као независан корелатив унутар државне заједнице, а уједно и као саставни дио српске књижевности у цјелини свакако је задатак који се поставља не само пред писце, него и све који на различите начине утичу на њихов рад.
2. Топићев повратак у кланац прича, *Нова школа*, Бијељина, 12/1, 2018, 239-250.
У раду се на примјеру два Топићева дјела за дјецу: *Башта сљезове боје* и *Глава на кланцу, ноге на вранцу* разматра културолошки модел одрастања. Ауторка на примјеру ова два дјела показује како је примарни *modus operandi* Топићевог стваралаштва за дјецу хумор, искрени хумор који ослобађа. Топићиви јунаци не само да одрастају, него у свом одрастању носе и визију бољег свијета.
3. Вишњићев убрзани десетерац, *Филип Вишњић (1767–1834) – Шидина*, Шид, 1, 2017, 29-41.
Неспорно је да се Вишњић као пјесмотворац нашао пред задатком да своју поезију прилагоди формулативној схеми епског десетерца. У овом раду Јелина Ђурковић указује на различите модалитете у грађењу десетерца који у његовој изведби постаје живљи, превентивно разарењем његове канонске трохејске структуре. Тиме се Филип Вишњић профилише као аутор вишег реда, јер ствара један нови модел епске пјесме.
4. Свијет иза маске у Мићановићевој романескној прози, *Српска вила*, 46, Бијељина, 2017, 108-123.
У овом раду је анализиран књижевнотворни поступак демаскирања садашњости понирањем у прошлост у романесконом опусу Славка Мићановића. Ауторка указује да је по сриједи веома лична и субјективна проза, једног аутора који је идеолошки неријетко искључив када су у питању његови идеолошки ставови уочи, током и након Другог свјетског рата. Јасно је да романескне опус овог аутора заслужује пажњу, првенствено као књижевноисторијска појава и хроничар једног времена.
5. Прича и причање, Кочићевии наратори, *Српска вила*, 43, Бијељина, 2016, 49-62.
У раду ауторка заступа становиште да је Кочићев књижевни опус интегрални дио његове страствене борбе за слободу српског народа у

вјечито поробљеној Босни. По обиму невелика, али по просијавању валера бриљантна палета ликова које је Кочић увео у српску књижевност, који по правилу сами *приповиједају* своје муке, врхуни његовим стваралачким поступком. Приповиједањем у првом лицу стиче се утисак да они и нису књижевни ликови, него стварни мученици и злопаћеници, како они истински, тако и комични попут његовог Симеуна Така.

6. Рат и револуција у хроници Славка Мићановића, *Српска вила*, 45, Бијељина, 2016, 37-53.

Тротомна хроника *С Мајевнице и Семберије* објављена је у периоду 1947-1951. године. Ауторка констатује да је оно за данашњег читаоца најзначајније као лично свједочење о заносу и пожртвовању једне генерације, али му је вриједност и у опомени и науку у времену данашњем. Литерарно најзначајнији дијелови хронике су они које аутор ствара у форми приповијетке са очитим ослоном на усмену традицију. Овај образац је опште мејсто поратних приповиједача и Мићановић је и по томе у духу књижевне традиције којој недвосмислено припада.

7. Василиса и монах – дописана прича, *Ђопићево стољеће*, АНУРС, Бањалука, 2016, 161-172.

Ауторка у овом раду кроз анализу приповијетке *Василиса и монах* настоји антиципирати догађаје који су након њеног објављивања 1975. године уследили у Ђопићевом животу. Питање мјеста умјетника у свијету и смисла живота без умјетности у Ђопићевој је приповијетачкој прози присутно још од његових предратних збирки. На тај начин ауторка доводи ово дјело у везу са пишчевим самоубиством, а његову посљедњу записану реченицу *Збогом лијети и страшни животе* својсврним додатком на њу.

8. Трагови усменог наслеђа у романима Меше Селимовића, *Српска народна књижевност у записима из Босне и Херцеговине*, МС Друштво чланова МС у РС, Бањалука, 2020, (у штампани).

Савремена фолклористика у свој фокус у све већој мјери ставља однос усмене и писане књижевности. Најчешће се овај међуоднос разматра на дјелима неколицине стваралаца, али ријетко на корпусу Меше Селимовића. Отуда је овај прилог веома значајан за разумијевање цјелокупног стваралачког поступка овог писца, али и у контексту цијелог скупа драгоцјен прилог животворности народне књижевности на простору Босне и Херцеговине.

9. Перцепција жене у Лубардиним романима, *Споменица у част академика Војислава Лубарде*, АНУРС, Бањалука (у штампани).

Женски ликови су у Лубардиним романима, по правилу споредни, али превасходно функционално и смислено уклопљени у његов приповиједни дискурс. Ауторка апострофира лик Баке Милице, као архетипског пројављивања традиционалне *старамајке*, чуварице кућног огњишта, али и традиције. Другу традиционалну функцију из усмене традиције лик *вјерне љубе* ауторка препознаје у Лубардиним јунакињама Мари, Љубици и Анђелки чија имена упућују на њихову укотвљеност у усменом предању.

4. ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА**Образовна дјелатност прије првог и/или /последњег избора/реизбора**

Као асистент, виши асистент, доцент и ванредни професор, Јелина Ђурковић је изводила наставу на различитим смјеровима Педагошког факултета у Бијељини, на предметима везаним за област књижевности и методике језика и књижевности.

Образовна дјелатност послје последњег избора/реизбора**Наставни рад:**

Од избора у звање ванредног професора Јелина Ђурковић је била радно ангажована у настави на студијским програмима на Педагошком факултету Универзитета у Источном Сарајеву на све три циклуса студија:

Први циклус студија

Разредна настава:

Књижевност, Књижевност за дјецу; Историја књижевности, Сценска умјетност; Предшколско васпитање и образовање:

Народна књижевност, Књижевност за дјецу; Сценска умјетност, Дијете и сценска лутка;

Други циклус студија

Разредна настава:

Специјални курс савремене наставе методике српског језика и књижевности;

Предшколско васпитање и образовање:

Дјечја књижевност у функцији развоја говора;

Трећи циклус студија

Предшколско васпитање и образовање:

Књижевност за дјецу у функцији развоја говора.

Чланство у комисији за оцјену / одбрану магистарског или мастер рада:*Ментор*

1. Илијана Лемаић: *Уметност и шунд као облик субкултуре*

Члан

1. Петра Митровић: *Еколошки аспекти заштите водних ресурса Брчко дистрикта*
2. Даниела Илић: *Еколошки аспекти заштите водних ресурса на подручју Семберије*

5. СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Јелина Ђурковић је ангажована дуги низ година у организацији *Вишњићевих дана* као члан градског одбора СПКД Просвјета Бијељина и главни и одговорни уредник часописа *Српска вила*.

Члан је Издавачке комисије на Педагошком факултету у Бијељини.

Учесник је већег бројева научних скупова на Педагошком факултету у чијој је организацији учествовала.

Организатор је Научног скупа *Два и по вијека Филипа Вишњића -2017*, као и Научног скупа *Српско друштво и стогодишњица завршетка Великог рата, резултати и последице - 2018*.

Као главни и одговорни уредник часописа *Српска вила* организовала је велики број промоција часописа последњих година.

Уредник је зборника бесједа *Вишњићу у част*.

Од последњег избора у звање објављивала је приказе и полемике у књижевним

часописима (*Кораћи, Српска вила*).

Од последњег избора у звање објавила је збирку приповиједака *Зарубице* и пјесничку збирку *Kobiety serbskie*, на пољском.

6. РЕЗУЛТАТ ИНТЕРВЈУА СА КАНДИДАТИМА

Интервју са кандидатом обављен је 29. децембра 2020. године. Чланови комисије су закључили да проф. др Јелина Ђурковић има значајно искуство у наставно-научном раду на високошколској установи, да показује амбицију за даљим развојем у овој области и да испуњава све законске и академске услове за избор у звање редовног професора за ужу научну област специфичнее књижевности.

7. ИНФОРМАЦИЈА О ОДРЖАНОМ ПРЕДАВАЊУ ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА КОЈИ ПРИПАДА УЖОЈ НАУЧНОЈ/УМЈЕТНИЧКОЈ ОБЛАСТИ ЗА КОЈУ ЈЕ КАНДИДАТ КОНКУРИСАО, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 93. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Експлицитно навести у табели у наставку да ли сваки кандидат испуњава услове за избор у звање или их не испуњава.

Први кандидат: Проф. др Јелина Ђурковић

Минимални услови за избор у звање доцента	испуњава/не испуњава	Навести резултате рада (уколико испуњава)
Има научни степен доктора наука у одговарајућој научној области	Испуњава	Кандидаткиња има научни степен доктора наука
Има најмање осам објављених радова у научним часописима и зборницима са рецензијом од последњег избора у звање	Испуњава	Кандидаткиња има девет научних радова објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом од последњег избора у звање.
Показане наставничке способности	Испуњава	Кандидаткиња је показала наставничке способности, с обзиром на то да је од 1994. године ангажована у реализацији наставе на Педагошком факултету.

Додатно остварени резултати рада (осим минимално прописаних)

Навести преостале публиковане радове, пројекте, менторства, ...

Осим минимално прописаних услова за избор/реизбор у звање кандидаткиња има и додатно остварене резултате рада у виду публикованих радова (приказа и научних полемика), учешћа на научним скуповима, менторства за израду више дипломских и завршних радова, те чланства у комисијама а за оцјену и одбрану мастер радова, као и запажену уредничку и умјетничку дјелатност.

Други кандидат и сваки наредни уколико их има (све поновљено као за

првог)

/

Приједлог кандидата за избор у академско звање

На основу свих научних, образовних и стручних референци наведених у овом извјештају, као и испуњених законских услова за избор у звање, Комисија предлаже Наставно-научном вијећу Педагошког факултета у Бијељини и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да др Јелина Ђурковић буде изабрана у академско звање **редовног професора** за ужу научну област Специфичне књижевности.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. проф. др Саша Кнежевић, предсједник

2. проф. др Сања Мацура, члан

3. проф. др Милацка Бабић, члан

IV ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Уколико неко од чланова комисије није сагласан са приједлогом о избору дужан је своје издвојено мишљење доставити у писаном облику који чини сасатвни дио овог извјештаја комисије.

ЧЛАН КОМИСИЈЕ:

1. _____

Мјесто: Пале

Датум: 30. 12. 2020.